

Julaybib

”Den här mannen är av mig och jag är av honom.”

Hans namn var ovanligt och ofullständigt. *Julaybib* betyder ”liten mantel”, eftersom det är diminutivformen av ordet *jalbab*. Namnet antyder att Julaybib var liten och kort, till och med av dvärgliknande längd. Mer än så beskrivs han som *damim*, vilket betyder ful, vanställd eller avstötande till utseendet.

Än mer problematiskt, i det samhälle där han levde, var att Julaybibs härkomst inte var känd. Det finns ingen uppgift om vem hans mor eller far var eller vilken stam han tillhörde. Detta var en allvarlig brist i det samhälle han levde i. Julaybib kunde inte förvänta sig någon medkänsla eller hjälp, inget skydd eller stöd från ett samhälle som lade stor vikt vid familje- och stamförbindelser. Det enda som var känt om honom var att han var arab och att han, så långt den nya muslimska gemenskapen var berörd, var en av *Ansar*. Kanske tillhörde han en av de avlägsna stammarna utanför Medina och hade drivit in i staden, eller så kunde han till och med ha varit från Ansar i staden själv.

De svårigheter som Julaybib levde under hade varit tillräckliga för att han skulle bli hånad och undvikas i vilket samhälle som helst, och faktiskt förbjöds han av en person — en viss Abu Barzah från Aslam-stammen — att komma in i hans hem. Abu Barzah sade en gång till sin hustru: **”Låt inte Julaybib komma in bland er. Om han gör det, kommer jag**

sannerligen att göra något hemskt mot honom.”

Förmodligen eftersom han blev retad och hånad i männens sällskap brukade Julaybib söka tillflykt i kvinnors sällskap.

Fanns det något hopp om att Julaybib skulle behandlas med respekt och omtanke? Fanns det något hopp om att han skulle finna känslomässig tillfredsställelse som individ och som man? Fanns det något hopp om att han skulle få njuta av de relationer som andra tar för givna? Och i det nya samhälle som växte fram under Profetens ﷺ ledning — var han så obetydlig att han riskerade att förbises i upptagenheten med statens stora angelägenheter och de högsta frågorna om liv och överlevnad som ständigt upptog Profetens uppmärksamhet?

Liksom han var medveten om livets och ödesfrågornas stora betydelse, var Barmhärtighetens Profet också medveten om sina mest ödmjuka följeslagares behov och känslighet. Med Julaybib i åtanke gick Profeten till Ansar och sade:

”Jag vill få er dotter bortgift.”

”Vilken underbar och välsignad sak, O Guds Sändebud, och vilken glädje för ögat (detta skulle vara),” svarade den ansaritiska mannen med uppenbar glädje och lycka.

”Jag vill inte ha henne för mig själv,” tillade Profeten.

”För vem då, O Guds Sändebud?” frågade mannen, uppenbart något besviken.

”För Julaybib,” sade Profeten.

Den ansaritiska mannen måste ha blivit alltför chockad för att uttrycka sin egen reaktion och sade bara:

”Jag ska rådfråga hennes mor.”

Och så gick han till sin hustru och sade:

”Guds Sändebud, må Gud välsigna honom och ge honom fred, vill få vår dotter bortgift.”

Hon blev också förtjust.

”Vilken underbar idé och vilken glädje för ögat (detta skulle vara),” sade hon.

”Han vill inte gifta sig med henne själv, utan han vill gifta bort henne med Julaybib,” tillade mannen.

Hon blev bestört.

”Med Julaybib! Nej, aldrig med Julaybib! Nej, vid den levande Guden, vi ska inte gifta bort henne med honom,” protesterade hon.

Dotterns reaktion och hennes stora tro

När ansarimannen var på väg tillbaka till Profeten ﷺ för att informera honom om vad hans hustru hade sagt, hörde dottern sin mors protester och frågade:

”Vem har bett om att få gifta sig med mig?”

Hennes mor berättade för henne om Profetens ﷺ begäran att gifta bort henne med Julaybib. När hon hörde att begäran kom från Profeten ﷺ och att hennes mor var helt emot idén, blev hon mycket upprörd och sade:

”Avvisar du Guds Sändebuds begäran? Sänd mig till honom, för han kommer sannerligen inte att orsaka mig någon skada.”

[Ibn Kathir nämner denna händelse i sin tafsir av vers 33:36 och säger att detta är hur den återgavs i sin helhet av Imam Ahmad.]

En kvinna med sann förståelse

Detta var svaret från en verkligt stor person, som hade en klar förståelse av vad som krävdes av henne som muslim. Vilken större tillfredsställelse kan en muslim finna än att villigt svara på Guds Sändebuds begäran och befallningar?

Utan tvekan hade denna följeslagare — vars namn vi inte ens känner — hört Koranens vers:

”När Gud och Hans Sändebud har beslutat en sak, är det inte för en troende man eller troende kvinna att ha något val i saken. Den som trotsar Gud och Hans Sändebud har sannerligen gått uppenbart vilse.”

Koranen 33:36

Denna vers uppenbarades i samband med äktenskapet mellan Zaynab bint Jahsh och Zayd ibn al-Harithah, som arrangerades av Profeten ﷺ för att visa islams egalitära anda. Zaynab blev först mycket upprörd över tanken på att gifta sig med Zayd, en före detta slav, och vägrade. Profeten ﷺ övertalade dem båda och de gifte sig. Äktenskapet slutade dock i

skilsmässa, och Zaynab gifte sig senare med Profeten ﷺ själv.

Dotterns underkastelse och Profetens du‘a’

Det sägs att den ansaritiska flickan läste versen för sina föräldrar och sade:

”Jag är nöjd och underkastar mig det som Guds Sändebud anser gott för mig.”

Profeten ﷺ hörde om hennes reaktion och bad för henne:

”O Herre, skänk henne rikligt med gott och gör inte hennes liv till ett av möda och svårighet.”

Bland Ansar sades det att det inte fanns en mer eftertraktad brud än hon. Profeten ﷺ gifte bort henne med Julaybib, och de levde tillsammans tills han dog.

Julaybibs martyrskap

Hur dog då Julaybib?

Han deltog i en expedition tillsammans med Profeten ﷺ, och en strid med några *mushrikin* ägde rum. När slaget var över frågade Profeten ﷺ sina följeslagare:

”Har ni förlorat någon?”

De svarade genom att nämna namnen på nära vänner som hade dödats. Han ställde samma fråga till andra grupper, och även de nämnde dem de hade förlorat. En tredje grupp svarade att de inte hade förlorat någon nära släkting.

Då sade Profeten ﷺ:

”Men jag har förlorat Julaybib. Sök efter honom på slagfältet.”

Julaybibs sista stund och Profetens ﷺ ord

De sökte och fann honom bredvid sju *mushrikin* som han hade fällt innan han själv mötte sitt slut. Profeten ﷺ reste sig och gick till platsen där Julaybib, hans lille och vanställde följeslagare, låg. Han stod över honom

och sade:

”Den här mannen är av mig och jag är av honom.”

Sahih Muslim 31/6045 (del av en längre hadith om Julaybib)

Han upprepade detta två eller tre gånger. Profeten ﷺ tog sedan honom i sina armar, och det sägs att han aldrig hade haft en bättre bädd än Guds Sändebuds underarmar. Profeten ﷺ grävde därefter en grav åt honom och lade honom själv i den. Han tvättade honom inte, eftersom martyrer inte tvättas före begravning.

En bortglömd men lysande berättelse

Julaybib och hans hustru hör inte till de följeslagare vars gärningar ofta sjungs eller vars bedrifter återberättas med vördnad och beundran — trots att de förtjänar det. Men i de få uppgifter som är kända om dem, och som här återgivits, ser vi hur ödmjuka människor fick hopp och värdighet av Profeten ﷺ där det tidigare bara funnits förtvivlan och självförakt.

Den ansaritiska flickans tro och insikt

Den okända och namnlösa ansaritiska flickans inställning — att villigt gå med på att gifta sig med en man som var fysiskt oattraktiv — speglade en djup förståelse av islam. Hennes hållning visade:

- att hon kunde utplåna sina personliga önskningar och preferenser,
- att hon avstod från att luta sig mot sina föräldrars stöd,
- att hon helt bortsåg från sociala normer och förväntningar,
- och framför allt att hon hade ett redo och fullständigt förtroende för Profetens ﷺ visdom och auktoritet, och underkastade sig det han ansåg gott.

Detta är den sanna troendes attityd.

Julaybib — från utstött till hedrad

I Julaybib finns exemplet på en person som nästan betraktades som en social utstött på grund av sitt utseende. Men när han fick hjälp, förtroende och uppmuntran av den ädle Profeten ﷺ kunde han utföra modiga handlingar, göra det yttersta offret och förtjäna Profetens lovord: ”Den här mannen är av mig och jag är av honom.”

Källhänvisning: Från *Companions of the Prophet* (volym 1) av Abdul-Wahid Hamid, utgiven av MELS, London 1995, med ytterligare referenser från denna webbplats. Denna bok finns till försäljning på Amazon UK och Amazon US.